

Měsíčník EU aktualit

číslo 138,
březen 2015

strana 2	Události: Evropská komise představila návrh energetické unie
strana 6	Sloupek EK: Unie kapitálových trhů
strana 8	Drobnohled: Dočkala se EU hospodářského oživení?
strana 9	Hlavní téma: Podnikatelská přitažlivost zemí střední a východní evropy
strana 15	Seznamka: Společná zahraniční a bezpečnostní politika

Česká spořitelna, a.s.
Budějovická 1518/13a
140 00 Praha 4
tel.: +420 956 718 012
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Jan Jedlička
manažer EU Office
+420 956 718 014, jjedlicka@csas.cz

Tereza Hrtúsová
+420 956 718 012, thrtusova@csas.cz

Tomáš Kozelský
+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Radek Novák
+420 956 718 015, radeknovak@csas.cz

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil
hlavní ekonom České spořitelny
+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

ERSTE GRANTIKA ADVISORY, a. s.

Richard Lev
ředitel úseku Poradenství
+420 731 192 877, lev@grantika.cz

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování rozvojových plánů? Plánujete expanzi do zahraničí? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na nás.

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou
Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

A o ještě jednu velmi zajímavou zprávu se chci s Vámi podělit. V únoru Česká spořitelna oslavila 190 let od svého založení!

Milí čtenáři, přeji Vám krásné prožití letošní zimy a prosluněný nástup jara, které už leckde velmi významně klepe na vrata.

Tomáš Kozelský

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Prodloužení záchranného programu pro Řecko, bez kterého by se země ocitla na pokraji bankrotu, bylo schváleno. - Evropská komise představila návrh energetické unie. Projekt by měl vyřešit všechny problémy, se kterými se EU v energetice potýká. - Brusel podává pomocnou ruku mladým nezaměstnaným, pošle jim miliardu eur. Uvolněné prostředky mohou podpořit až 650 tisíc mladých bez práce.

POLITIKA

Prodloužení záchranného programu pro Řecko bylo schváleno

Náročná jednání mezi Řeckem a jeho věřiteli o **prodloužení záchranného programu**, bez kterého by se země ocitla na pokraji bankrotu, mají konečně svůj výsledek. Program byl ale **schválen** prozatím na pouhé čtyři měsíce, během kterých budou rozhovory o budoucnosti Řecka nadále pokračovat.

Výměnou za poskytnutí peněz Řecko muselo do půlnoci 23. 2. předložit **návrhy strukturálních reforem**, které schválili ministři financí eurozóny.

Reformy mají přednostně zaručit příliv peněz do státní kasy a zahrnují zejména boj s daňovými úniky, korupcí, pašováním pohonných hmot a tabáku, nebo reformu trhu práce zaměřenou na rozsáhlou státní správu. Součástí seznamu je ale také řešení tzv. humanitární krize, ve které se část řeckého obyvatelstva podle nejsilnější vládní strany Syriza nachází. Vláda tak chce pomoci těm nejhudším, kteří by měli obdržet bezplatnou zdravotní péči, zdarma elektřinu a dotace na jídlo.

Řecká vláda sice udělala první krok k naplnění alespoň části předvolebních slibů, současný plán ale nahrává spíše věřitelům, kterým **Řekové museli** v mnoha ohledech **ustoupit**. Velká část řeckého obyvatelstva dohodu vítá, přesto zůstává opatrné.

Ústupky, které musela řecká vláda učinit, ale kritizují někteří řečtí politici, zejména členové radikální levicové frakce strany Syriza. Do Syriza se pustil i bývalý řecký premiér **Antonis Samaras**, který ji obvinil, že svou zemi vleče do dalšího programu opět podmíněného úspornými opatřeními, a pro Řecko se tak situace nemění.

Kritika z vlastních řad je nemístná i proto, že nová řecká vláda jednoduše neměla podle komentátorů na výběr. To, že řecký premiér Alexis Tsipras bude muset slevit ze svých požadavků, bylo patrné už v prvních kolech vyjednávání. **Tsipras** totiž ve své předvolební kampani **sliboval hlavně znárodnění řeckých bank** a odpuštění části řeckého dluhu,

který v současnosti dosahuje astronomické výše 170 % HDP. Umazání dluhu však většina eurozóny v čele s Německem důrazně odmítla.

Řecká vláda teď získala čas a za čtyři měsíce, kdy se bude skutečně lámat chleba, by mohla přistoupit k řešení, která by byla přijatelná i pro radikálnější frakci strany. Při dalších vyjednáváních se tak teprve ukáže schopnost Syriza trvat si na svém. Prodloužením programu to tedy neskončilo, naopak spíš začíná.

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/prodlouzeni-zachranneho-programu-rekove-vesmes-vitaji-levice-ho-kritizuje-012488>

<http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/02/140224-eurogroup-statement-greece/>

ENERGETIKA A DOPRAVA

Evropská komise představila návrh energetické unie

Dne 25. února představil místopředseda Evropské komise **Maroš Šefčovič** všeobjímající plán na vytvoření **evropské energetické unie**. Jedná se o projekt, který by měl vyřešit všechny problémy, se kterými se EU v energetice potýká.

Energetická unie má napříč celou Evropou vytvořit systém, ve kterém bude energie **volně proudit** přes hranice národních států, ve kterém bude fungovat hospodářská soutěž a kde se budou využívat ty nejhodnější energetické zdroje.

V takovém prostředí by neměly trpět ani podniky, ani běžní spotřebitelé. Firmy mají podle představ Komise těžit z nejmodernějších technologií, čistá energie by jim ale neměla podrážet nohy příliš vysokými cenami. Domácnosti by zase měly mít možnost snižovat své účty za energii a případně vyrábět energii vlastní.

Celá energetická unie má Evropě zajistit **větší energetickou bezpečnost**. Nejde ale jen o nové plynovody. V jádru celé myšlenky má pevné místo **snižování emisí skleníkových plynů** a ambice stát se jedničkou ve využívání obnovitelných zdrojů energie.

Před vším ostatním by navíc měly státy vředycky přemýšlet o tom, jestli nemohou své potíže vyřešit snížením spotřeby, zdůrazňuje Komise, která dává energetické účinnosti prioritu.

Pokud má vzniknout jednotný evropský trh s energií, bude také muset mít **jednoho regulátora**. Výrazně by se tak měly posílit pravomoci a nezávislost **Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER)**, která zatím vydává doporučení pro členské země. Nově by měla dohlížet na vývoj jednotného trhu a řešit přeshraniční problémy, aby hranice národních států nehrály při obchodování s energií roli.

Na čem se ještě letos začne pracovat

1. Propojení trhů s elektřinou

Spojení 28 evropských energetických trhů do jednoho a rozšíření pravidel pro obchodování s elektřinou přes hranice členských zemí

2. Posílení evropského regulátora

Posílení pravomocí a nezávislosti Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER), která vydává doporučení pro členské země. Nově má dohlížet na vývoj jednotného trhu a řešit přeshraniční problémy, aby hranice národních států nehrály při obchodování s energií roli.

3. Elektrické propojení – hardware

Do roku 2020 by se mělo vylepšit propojení stávajících elektrických sítí. Každý ze států by měl plnit cíl pro propojení ve výši 10 % své výrobní kapacity.

4. Obnovitelný balíček

Zvýšení podílu obnovitelných zdrojů v energetice - do roku 2030 by se měl zvednout na 27 %.

5. New Deal pro spotřebitele energie

Dosud pasivní spotřebitelé by díky chytrým měřákům například měli mít možnosti využívat elektřinu v době, kdy je to nejvýhodnější.

6. Úspornější spotřebiče

Směrnice o energetických štítcích, které zákazníkům pomáhají rozpoznat, se kterým spotřebičem ušetří nejvíce energie, potřebuje změny, aby škála štítků odpovídala novým výrobkům, které se na trhu objevují.

7. Chytřejší financování energetické účinnosti

Komise dává důraz na energetické úspory, především v budovách.

8. Strategie pro vytápění a chlazení

Ještě letos Komise začne pracovat na strategii, na jejímž konci by měly být menší ztráty energie v systému dálkového vytápění a chlazení.

9. Strategie pro rozvoj zkapalněného zemního plynu

Ve střední a východní Evropě i ve Středomoří mají vznikat obchodovací místa pro zkapalněný plyn, aby se trh rozvíjel a ceny snižovaly.

10. Evropa jako lídr v čistých technologiích

Komise chce podporovat výzkum a vývoj například v oblasti uchovávání energie a elektromobility.

Zdroj: EurActiv.cz

<http://www.euractiv.cz/energetika/clanek/leak-navrh-energeticke-unie--sefcovic-planuje-jednotneho-evropskeho-regulatora-012481>

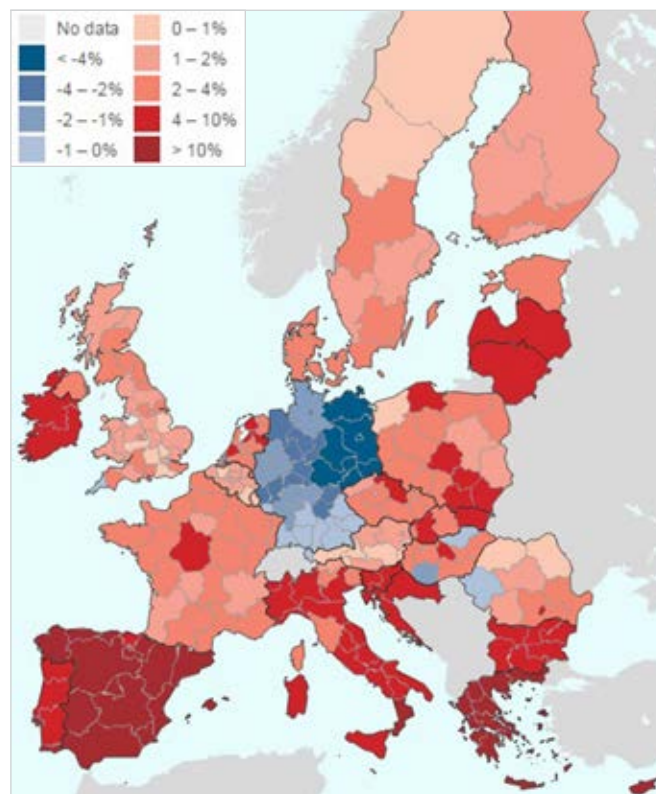
http://ec.europa.eu/priorities/energy-union/index_en.htm

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ POLITIKA

Brusel podává pomocnou ruku mladým nezaměstnaným, pošle jim miliardu eur

Evropská komise přišla 4. února 2015 s návrhem, aby byla mezi mladé nezaměstnané ještě v letošním roce přerozdělena miliarda eur. Brusel je přesvědčen, že uvolněné prostředky mohou **podpořit až 650 tisíc mladých** bez práce. Podpora směřuje do těch regionů EU, kde míra nezaměstnanosti mladých přesáhla v roce **2012** hranici **25 %**, což se týká i České republiky.

Změna míry nezaměstnanosti v regionech EU (2008-2013)

Zdroj: Evropská komise

Prostředky mají být uvolněny v rámci **Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí** (Youth Employment Initiative),

Události

Minimální mzda v Řecku poklesla od roku 2008 o 14 %, i tak je dvojnásobně vyšší než v ČR. - Terorismus a přistěhovalectví jsou podle Čechů největšími problémy, které ohrožují EU. - Česká republika jednala s Bruslem o služebním zákonu, chce začít čerpat z fondů. - V případě, že se Česká republika nezvládne vypořádat se všemi riziky a nepodaří se jí realizovat některé velké dopravní stavby, může v roce 2015 ztratit nárok až na 85 miliard korun.

kteřá se snaží vrátit mladé lidi zpět do práce nebo do odborné přípravy. Mladí totiž mají často **problém najít pracovní uplatnění** i poté, co jsou nová pracovní místa vytvořena.

Návrh Komise začne platit, jakmile jej schválí Evropský parlament a Rada EU. Uvolněné prostředky budou členskými státy **vyplaceny příjemcům jako zálohy na projekty** bezprostředně po schválení příslušných operačních programů. Na iniciativu na podporu zaměstnanosti mladých lidí bylo celkově vyčleněno 3,2 miliardy eur.

Prostředky z této iniciativy mohou být využity například na **zajištění prvních pracovních zkušeností**, poskytnutí **stáží** a **učňovské přípravy**, podnikatelské **start-upy** pro mladé podnikatele či třeba na programy druhé šance pro osoby, které předčasně opustily vzdělávací systém.

<http://www.euractiv.cz/cr-v-evropske-unii/clanek/brusel-podava-pomocnou-ruku-mladym-nezamestnanym-posle-jim-miliardu-eur-012448>

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=cs&catId=89&newsId=2173&furtherNews=yes>

Minimální mzda v Řecku poklesla, i tak je dvojnásobně vyšší než v ČR

Česká republika má s 332 eury měsíčně **čtvrtou nejnižší minimální mzdu** v Evropské unii, hůř na tom jsou už jen v Litvě, Rumunsku a nejméně pak v Bulharsku (184 eur, tedy cca 5.100 Kč). Vyplývá to z nejnovějšího průzkumu evropského statistického úřadu Eurostat, který stav hodnotil k lednu 2015.

Minimální mzda je tak v ČR jedna z nejnižších, přestože 1. ledna došlo k jejímu zvýšení z **8 500 Kč na 9 200 Kč**.

Jedinou zemí, která **zaznamenala pokles minimální mzdy**, je **Řecko**, jehož nově zvolená levicová vláda v čele s Alexisem Tsiprasem se snaží tento trend změnit a vrátit minimální mzdu ze současných 684 (téměř 19 000 Kč) na 751 (20 800 Kč) eur měsíčně.

Od roku 2008 řecká minimální mzda sice poklesla o 14 %, přesto je víc než **dvojnásobně vyšší než v České republice**. Kromě Řecka a Irska, které zůstalo na stejné hodnotě, se

minimální mzda od roku 2008 ve všech evropských zemích zvýšila. Z **nejvýraznějšího nárůstu** se může těšit **Rumunsko (+95 %)**, **Bulharsko (+64 %)**, nebo **Slovensko (+58 %)**, jehož minimální mzda je o 48 eur (cca 1 300 Kč) vyšší než v ČR.

Mezi **země s měsíční minimální mzdou nad 1000 eur** patří například Irsko, Německo, Belgie, Nizozemsko, nebo Lucembursko (1 923 eur, cca 53 000 Kč), které je na vrcholu pomyslného žebříčku.

Lucemburský zaměstnanec, který dosáhne pouze na minimální mzdu, tak dostane o 90% víc než člověk ve stejné situaci v Bulharsku. Statistika tak ukazuje, že **rozdíly** mezi jednotlivými zeměmi EU, co se týče úrovně minimálních mezd, **jsou obrovské**.

Průzkum Eurostatu se týká pouze 22 zemí EU. Zbýlých šest států, kam patří například Švédsko, Finsko, Rakousko nebo Itálie, institut minimální mzdy zatím zavedený nemá.

O zavedení se snaží předseda Komise Jean-Claude Juncker, který svůj **plán na stanovení minimální mzdy** ve všech členských zemích představil už před svým zvolením do čela Komise.

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/minimalni-mzda-v-recku-poklesla-i-tak-je-dvojnásobne-vyssi-nez-v-cr-012492>

http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Minimum_wage_statistics

VNĚJŠÍ VZTAHY

Češi se nejvíce obávají terorismu a přistěhovalců

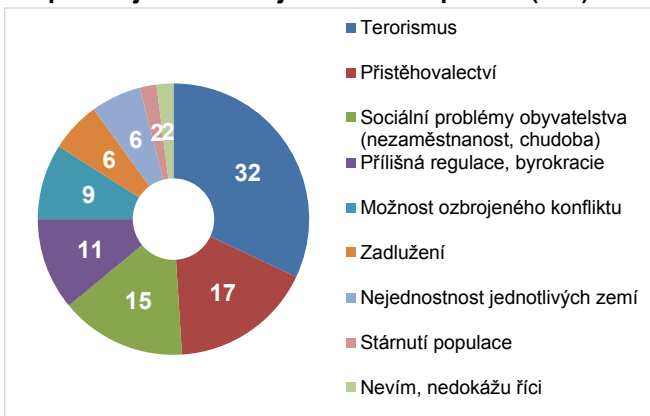
Terorismus a přistěhovalectví jsou podle Čechů **největšími problémy**, které ohrožují EU. Tak zní jeden ze závěrů průzkumu o informovanosti české veřejnosti o EU, který si v lednu 2015 nechala zpracovat česká vláda agenturou Ipsos. **Terorismus** byl s **32 %** nejčastější odpovědí Čechů na dotaz, co považují za největší hrozbu pro EU. Na druhém místě zůstalo **přistěhovalectví**, kterého se obává **17 %** Čechů zejména z pravého politického spektra.

Vnímání hrozeb se přitom v důsledku aktuálních událostí velmi **rychle mění**. V posledním šetření Eurobarometru z podzimu 2014, který každý půl rok vydává Evropská komise, totiž terorismus za problém pro EU označilo pouze 17 % Čechů, přistěhovalectví naopak 26 %. Terorismus se tak pravděpodobně stal významnějším rizikem pro české občany především po pařížském útoku na Charlie Hebdo ze 7. ledna 2015.

Čeští občané nezůstávají vůči evropským hrozbám lhostejní a požadují, aby se Česká republika do **posílení evropské bezpečnosti** více zapojila.

Téměř 80 % respondentů totiž tvrdí, že by Česká republika měla mít **větší podíl na ochraně evropských hranic**, která je podle většiny z nich nedostatečná. Z nízké ochrany hranic mají podle průzkumu strach zejména starší lidé.

Co považují Češi za největší hrozbu pro EU (v %)

Zdroj: Úřad vlády

Zajímavý je také názor nadpoloviční většiny dotázaných Čechů, podle kterých by do 10 let měla vzniknout silná **společná celoevropská armáda**. Podle státního tajemníka ale společná armáda EU na pořadu dne není. V současnosti se vedou spíše diskuse o různých regionálních uskupeních, kdy například **v rámci visehradské čtyřky vzniká bojová skupina**, která má malé středoevropské armády harmonizovat a zlepšit jejich vzájemnou komunikaci. Podle výsledků průzkumu se ozbrojeného konfliktu a nepokojů nejvíce obávají mladí lidé mezi 18-29 lety.

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/cesi-se-nejvice-boji-terorismu-a-pristehovalcu-012485>

<http://www.vlada.cz/assets/evropske-zalezitosti/aktualne/CR-a-EU-v-roce-2015---na-web.pdf>

KOHEZNÍ POLITIKA

ČR jednala s Bruslem o služebním zákonu, chce začít čerpat z fondů

Na ministerstvu vnitra proběhla **5. února** jednání mezi zástupci českých rezortů (financí, práce a sociálních věcí, vnitra a pro místní rozvoj), Úřadu vlády a Evropské komise **o služebním zákonu**. Poprvé se jich účastní i nový náměstek ministra vnitra pro státní službu Josef Postránecký.

Brusel legislativu, která v Česku platí od 1. ledna 2015, **nepovažuje za kvalitní**, a dokud se země nevypořádá s jeho námitkami, nechce ji dovolit si sáhnout na prostředky z fondů EU.

Komise má českou podobu zákona o státní službě v hledáčku již nějakou dobu, nejvíce ji vadí **netransparentnost** v systému odměňování státních úředníků.

Komise požaduje výrazně **menší poměr volitelné složky** jako příplatky a odměny a navýšení základních tarifů. Zdůvodňuje to transparentností a předvídatelností platů ve státní správě. Dokud se to nevyřeší, neschválí ČR operační programy.

První trojice programů přes Evropskou komisi **neprošla**, a nestihne tak schvalovací kolečko v březnu. Jednalo se o programy „Podnikání a inovace“, „Rybářství“ a „Životní prostředí“. Druhé kolo schvalování Evropskou komisí proběhne v červnu.

I přesto, že **operační programy nejsou stále dojednané** a nemají potřebné „razítko“ od Komise, Česko se bude snažit **vyhlásit výzvy** k předkládání projektů s určitým předstihem.

Aby to však bylo možné, řídicí orgány jednotlivých operačních programů musí splnit určité podmínky. Jednou z nich je i nutnost včasného dokončení příruček pro žadatele a příjemce.

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/cr-jedna-s-bruselem-o-sluzebnim-zakonu-chce-zacit-cerpat-z-fondu-012449>

<http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2015/Ministryne-Slechtova-Evropska-komise-se-pozitivne>

Letos ČR nemusí vyčerpat až 85 miliard korun

V případě, že se Česká republika nezvládne vypořádat se všemi riziky a nepodaří se jí realizovat některé velké dopravní stavby, může v roce 2015 ztratit nárok až na **85 miliard korun** z evropských fondů. O takovém scénáři, který je však považován za krajní, hovořila na vládě ministryně Karla Šlechtová.

Rezort si nechal zpracovat analýzu, která mapuje aktuální stav jednotlivých operačních programů a také náznaky možných rizik, s nimiž je potřeba při tvorbě odhadů počítat.

Ministerstvo pro místní rozvoj při přípravě zprávy vycházelo z údajů, které mu předložily jednotlivé řídicí orgány. Ty odhadují, že v roce 2015 se Česku nepodaří dosáhnout na 18 až 23 miliard korun.

Při započítání vedlejších dopadů však Ministerstvo pro místní rozvoj pracuje i se scénářem, že výše nedočerpaní může být i 41 miliard korun.

Analýza obsahuje podle Šlechtové sadu opatření, jak riziko nedočerpaní u jednotlivých operačních programů snížit. S nimi již v loňském roce přišlo předchozí vedení ministerstva v čele se současnou eurokomisařkou Věrou Jourovou. Podle Šlechtové se opatření v podobě krizových plánů osvědčila a rezort na ně bude sázet i do budoucna.

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/ministryne-slechtova-bojim-se-ze-letos-nedocerpame-az-85-miliard-koron-012457>

<http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2015/Vlada-schvalila-analyzu-cerpani-evropskych-fondu>

Zastoupení Evropské komise v ČR naplňuje Měsíčník EU aktualit příspěvky do rubriky „Sloupek Komise“. V březnovém čísle se článek věnuje jednomu z návrhů Evropské komise pro rok 2015 - unii kapitálových trhů. Iniciativa by měla, stejně jako nedávno představený investiční plán, přispět ke zvýšení mobility kapitálu a k jeho efektivnější alokaci v rámci Evropské unie. Tříměsíční kolo konzultací o vytvoření unie kapitálových trhů zahájila Komise dne 18. února 2015.

UNIE KAPITÁLOVÝCH TRHŮ

Vedle investičního plánu Evropské komise, který jsme na těchto stránkách představili v prosinci minulého roku, by měl k posílení investic napříč 28 zeměmi Evropské unie přispět rovněž nedávno předložený návrh unie kapitálových trhů.

Hlavním cílem této iniciativy je zejména **zvýšení mobility kapitálu** a jeho efektivnější alokace v rámci Unie.

Po vypuknutí finanční krize v roce 2007 došlo k výraznému **poklesu investic** a finanční prostředky se do ekonomiky vracely jen pozvolna. Jednou z příčin je **velká závislost** evropských podniků na úvěrech z bank, které se často po dlouhé krizi finančně konsolidují.

Až 80 % veškerých investic je přitom v Evropské unii financováno právě prostřednictvím bank (údaje se samozřejmě liší mezi zeměmi podle dle rozvinutosti národních kapitálových trhů).

V době krize rovněž došlo k určité **fragmentaci finančního trhu** v rámci eurozóny, kdy bankovní úvěry v zemích s nadměrnou fiskální nerovnováhou vykazovaly **vyšší rizikovou přírážku**, a tím i vyšší úrokové sazby zákazníkům. V důsledku krize tak banky většinou **omezily půjčky**, a to zejména do nových či riskantnějších podniků. A právě tuto propast má unie kapitálových trhů pomoci překonat a **otevřít cestu k nebankovním investicím**, například z jiné členské země Evropské unie.

Konkrétních překážek, které v současné době brání většímu rozvoji a integraci evropských kapitálových trhů, je celá řada. Jsou charakteru historického, kulturního (jako například tradiční nedůvěra k nebankovnímu financování kapitálovými subjekty), ale také ekonomického a právního, jako například rozdílnost v národních insolvenčních či daňových pravidlech.

A proto **18. února 2015** zahájila Evropská komise tříměsíční kolo konzultací o vytvoření unie kapitálových trhů. Výsledky

budou začleněny do akčního plánu, který Komise předloží na podzim tohoto roku.

V souvislosti s návrhem na unii kapitálových trhů se Evropská komise rozhodla otevřít i diskusi o směrnici o prospektu a otázku **sekuritizace finančních produktů**. Obě oblasti mají totiž zásadní vliv na rozvoj kapitálových trhů v Evropské unii.

Prospekty jsou právní dokumenty, které společnosti používají k oslovení investorů. Obsahují údaje, které mají investorům pomoci rozhodnout, kam umístí své investice.

Vytvoření prospektů, které často obsahují stovky stránek podrobných informací, však pro podniky **představuje náklady a administrativní zátěž**. Pro investory pak může být složité se v této záplavě podrobných informací orientovat.

Cílem Komise je především **snížit administrativní zátěž**, s níž se společnosti musejí potýkat. V rámci konzultace se budou zvažovat i způsoby, jak informace v prospektech zjednodušit, zhodnotit, kdy je prospekt nezbytný a kdy nikoli, a jak zefektivnit schvalovací postup.

Sekuritizace je proces, při němž se vytvoří finanční nástroj **sdržením aktiv**. Takto je více investorů schopno nakupovat podíly na těchto aktivech, čímž se zvyšuje likvidita a uvolňuje kapitál pro hospodářský růst.

Celoevropská iniciativa by měla zajistit vysoké požadavky na celý postup, právní jistotu a srovnatelnost jednotlivých sekuritizačních nástrojů prostřednictvím vyššího stupně standardizace produktů.

Tím by se zvýšila nejen **transparentnost, jednodušnost a dostupnost** klíčových informací pro investory, ale i **likvidita** včetně oblasti úvěrů malým a středním podnikům.

Ačkoliv se budou evropské podniky i nadále ve velké míře spoléhat především na bankovní financování, kapitálové trhy jim ale i tradičním bankám umožní **rozšířit škálu finančních nástrojů** tak, aby lépe odpovídala druhu investic například do start-upů či rizikovějších projektů.

Uvedme pouze **jeden příklad** toho, jaké výhody by plně fungující jednotný kapitálový trh skýtal: **pokud by trhy s rizikovým kapitálem v EU byly stejně rozvinuté jako v USA, měly by podniky v letech 2008–2013 k dispozici až o 90 miliard EUR více.**

Představitelé zájmových skupin, vládních institucí i soukromé sféry se mohou do konzultace zapojit do 13. května 2015 na stránkách Evropské komise (<http://bit.ly/CMU-Consultation>).

V rubrice Informační servis zobrazujeme nadcházející zasedání klíčových rozhodovacích orgánů Evropské unie, které jsou doplňovány dalšími významnými událostmi typu mezinárodních summitů se světovými velmocemi apod.

Agenda jednání těchto klíčových orgánů je s ohledem na její maximální aktuálnost připravována často jen několik dní před vlastním jednáním a je možno ji vyhledat na těchto odkazech:

<http://europa.eu/newsroom/calendar/>; <http://www.es2015.lv/en/>.

Zasedání klíčových institucí EU

2. 3. – 3. 3. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro konkurenceschopnost	
5. 3. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku	
6. 3. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro životní prostředí	
9. 3. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele	
9. 3. 2015	Brusel, Belgie
- Euroskupina	
9. 3. – 12. 3. 2015	Štrasburk, Francie
- Plenární zasedání Evropského parlamentu	
10. 3. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro ekonomické a finanční záležitosti	
12. 3. – 13. 3. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro justici a vnitřní záležitosti	
13. 3. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku	
16. 3. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro ekonomické a finanční záležitosti	
16. 3. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov	
17. 3. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro všeobecné záležitosti	
19. 3. – 20. 3. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Evropské rady	

Zdroj: www.europa.eu, <http://www.es2015.lv/en>, přístup ke dni 28. 2. 2015

Vypadá to, že po několikaletém pústu se všechny členské státy Evropské unie konečně dočkaly hospodářského růstu. Jak si však vedou státy střední a východní Evropy? Na vybrané státy V4 (neboli Visegrádské čtyřky) ČR, Polsko, Slovensko, Maďarsko, další sousední státy ČR a tedy Německo, Rakousko a východními státy Rumunsko a Bulharsko se podíváme blíže nejen z makroekonomického pohledu, ale i podnikatelského.

PODNIKATELSKÁ PŘITAŽLIVOST ZEMÍ STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPY

ÚVOD

Ekonomická situace vybraných zemí Evropské unie (Česká republika, Maďarsko, Německo, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Bulharsko) se po překonání nedávné hospodářské krize nese ve znamení umírněného růstu.

Nejedná se o region ekonomických tygrů, ale převážně o země s vysokou dosaženou životní úrovní; s kvalitním vzděláním a s koupěschopnou pracovní silou, která zná svou cenu.

Podstatná je proexportní orientace zmiňovaných ekonomik, mezi nimiž Slovensko, Německo a Rakousko sdílí společnou měnu Euro, ke které se podle platných pravidel Evropské unie v následujících letech mají přidat všechny státy (výjimku mají pouze státy Spojené království a Dánsko, tzv. opt-out).

Výzvou těchto vybraných zemí je téma, které se obecně pojí s nedávnou finanční krizí – udržitelné veřejné zadlužení

a boj s nezaměstnaností. V poslední době je i aktuální udržet kladnou inflaci a hlavně dlouhodobě udržitelný hospodářský růst.

K lákání zahraničních investorů země využívají široký vějíř dotací a pobídek. S využitím těchto asistenčních programů lze v těchto zemích získat podporu z veřejných rozpočtů obvykle ve výši 10 až 50 % způsobilých výdajů v závislosti na velikosti podniku a země, respektive konkrétního regionu.

Země se také liší v oblasti přímého zdanění a zejména státy střední a východní Evropy patří v evropském prostředí mezi ty, které se snaží nalákat zahraniční investory na relativně nízké sazby daní.

Země lze charakterizovat vysokou ochranou zahraničních investorů a z globálního hlediska efektivní veřejnou správou.

Základní geografické a demografické ukazatele vybraných zemí EU v roce 2014

	Počet obyvatel (tis.)	Rozloha (km ²)	Měna	Délka dálnic (km)	Podíl obyvatelstva s internetem*)
ČR	10 512	78 867	Koruna	734	63,5 %
Maďarsko	9 879	93 028	Forint	1 477	62,5 %
Německo	80 780	357 022	Euro	12 819	80,6 %
Polsko	38 495	312 685	Złoty	2 737	58,3 %
Rakousko	8 508	83 871	Euro	1 719	72,2 %
Rumunsko	19 943	238 391	Leu	337	39,0 %
Slovensko	5 416	49 035	Euro	417	75,0 %
Bulharsko	7 245	110 879	Lev	458	46,9 %

Zdroj: IMF, CIA World Factbook, Evropská komise; *)data za rok 2013

MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ

V posledních letech bylo nejvíce rostoucí zemí ze sledovaného regionu Polsko, jehož průměrný růst HDP dosahoval ke 3 %. Polsko těží z velkého vnitřního trhu, silné domácí spotřeby a dlouhodobě rozumné makroekonomické politiky. Mezi další relativně rychle rostoucí ekonomiky z vybraných států patří Slovensko s Německem.

Obě země jsou vysoce exportně orientované se silnou expozicí na rostoucí asijské trhy (Německo přímo, Slovensko nepřímo prostřednictvím německých odběratelů). Úspěch obou zemí je rovněž spojen s dříve provedenými strukturálními reformami (daňové a sociální na Slovensku, resp. trhu práce v Německu), německá exportní lokomotiva těžila i nadále těží z relativně pro ně slabého eura.

Podle odhadu Evropské komise si Polsko pro roky 2015 a 2016 zachová úlohu regionálního ekonomického lídra s růstem 3,2 % respektive 3,4 %. Solidní výkonnosti dosáhnou i státy Slovensko, Rumunsko a Česká republika.

Inflační tlaky nejsou v současné Evropě problémem a v některých zemích zejména v jižní části kontinentu panují obavy spíše z deflačních tlaků. Relativně nejvyšší inflaci ve sledovaném regionu se očekává pro letošní rok v Rumunsku ve výši 1,2 %.

Mírnou deflací zažije letos ze sledovaných států Polsko a Bulharsko. Pokud se vyplní prognóza Evropské komise, měla by inflace ve všech členských státech v roce 2016 dosáhnout kladných hodnot.

Odhad klíčových makroekonomických indikátorů pro rok 2015 (v %)

	Růst HDP	Inflace	Běžný účet p.b.*)	Saldo veř. rozpočtů*)	Veřejný dluh*)
ČR	2,5	0,8	-0,3	-2,0	44,4
Maďarsko	2,4	0,8	4,4	-2,7	77,2
Německo	1,5	0,1	8,0	0,2	71,9
Polsko	3,2	-0,2	-1,5	-2,9	49,9
Rakousko	0,8	1,1	2,6	-2,0	86,4
Rumunsko	2,7	1,2	-1,1	-1,5	39,1
Slovensko	2,5	0,4	0,8	-2,8	54,9
Bulharsko	0,8	-0,5	2,1	-3,0	27,8
EU	1,7	0,2	1,9	-2,6	88,3

Zdroj: Evropská komise, *) k HDP

Sledované státy jsou většinou silně proexportně orientovány, a tudíž mají běžný účet platební bilance v přebytku či zhruba vyrovnaný. Určitým extrémem je Německo, které nejen pod vlivem slabého eura dosahuje přebytku běžného účtu ve výši 8 % HDP. Relativně nejhoršího výsledku dosáhlo v této kategorii Polsko se schodkem -1,5 % HDP. Určitým problémem

pro tyto státy se jeví stav veřejných financí. Státy sice splňují Maastrichtské kritérium týkající se podílu deficitu státního rozpočtu na HDP, který musí být menší než 3 %, ale i tak je tu určitě prostor ke zlepšení. S deficitem státního rozpočtu souvisí i výše veřejného dluhu, který tyto státy mají pod průměrem Evropské unie.

TRH PRÁCE

Vybrané členské státy Evropské unie představují početný pracovní trh s velkou kupní silou. Ze sledovaných států krom Slovenska a Bulharska mají všechny míru nezaměstnanosti nižší než je průměr Evropské unie. Nízkou mírou nezaměstnanosti pohybující se kolem 5 % se mohou pochlubit státy Rakousko a Německo. V „závěsu“ je s 6,1% mírou nezaměstnanosti Česká republika. Nejvyšší míra nezaměstnanosti v roce 2014 v daném „regionu“ byla na Slovensku ve výši 13,4 %, což je oproti 25% míře nezaměstnanosti, jež panuje třeba ve Španělsku a Řecku, poměrně nízkou hodnotou.

Vzhledem k pozitivním prognózám do dalších let ohledně růstu

ekonomiky se předpokládá i zlepšování situace na trhu práce, což by se mělo odrážet i v dalším růstu spotřeby domácností.

Minimální mzda v členských státech Evropské unie zůstává v jejich samostatné kompetenci, není řešena na nadnárodní evropské úrovni, takže nemá jednotnou podobu či nastavení. Minimální mzda není z 28 členských států stanovena ve státech Dánsko, Finsko, Itálie, Kypr, Rakousko a Švédsko.

V těchto státech sice není stanovena statutární minimální mzda, ale mzdy bývají často uplatňovány na úrovni jednotlivých odvětví či oborů. V Německu jsou stanoveny tarify pro některá povolání a profese, obdobně tomu je i v Rakousku.

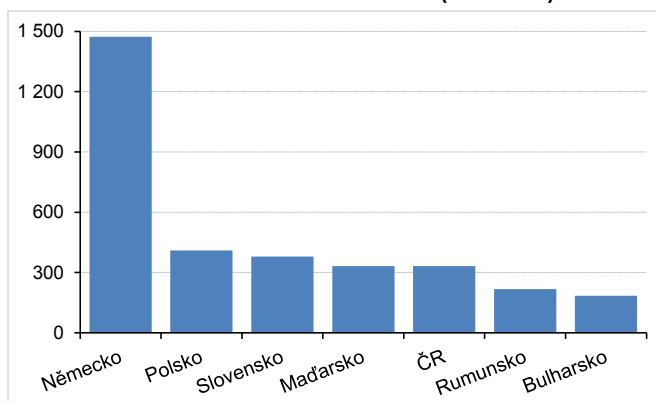
Ukazatele trhu práce ve vybraných členských státech v roce 2013

	Absolventi SŠ ¹⁾	Absolventi VŠ ²⁾	Pracovní síla (v tis.)	Míra nezaměstnanosti ³⁾
ČR	72,4 %	20,5 %	4 937	6,1 %
Maďarsko	60,0 %	22,5 %	3 938	7,7 %
Německo	57,9 %	28,5 %	39 531	5,0 %
Polsko	64,4 %	25,8 %	15 568	9,1 %
Rakousko	62,4 %	20,7 %	4 175	5,0 %
Rumunsko	60,6 %	15,7 %	9 247	7,0 %
Slovensko	72,0 %	19,9 %	2 329	13,4 %
Bulharsko	56,3 %	25,6 %	2 935	11,7 %
EU	46,7 %	28,4 %	216 508	10,2 %

Zdroj: Eurostat, Evropská komise; ¹⁾ podíl absolventů SŠ ve věku 25–64 let na počtu obyvatel daného regionu, ²⁾ podíl absolventů VŠ ve věku 25–64 let na počtu obyvatel daného regionu ³⁾ data za rok 2014

V Německu je navíc nově od 1. ledna 2015 stanovena hodinová minimální mzda ve výši 8,5 eura za hodinu, které tak má nejvyšší minimální mzdu ze sledovaných států v euro vyjádření. Naopak nejnižší je v Bulharsku a Rumunsku.

Měsíční minimální mzda v roce 2015 (v eurech)

Zdroj: Eurostat

Další srovnání ceny práce přináší i přehled průměrných měsíčních nákladů práce. Náklady práce vyjadřují výdaje zaměstnavatele, které souvisejí se zaměstnáváním pracovníků.

Zahrnují náhrady zaměstnancům (včetně mezd, platů v penězích a v naturáliích, příspěvků zaměstnavatelů na sociální zabezpečení); náklady na odborné vzdělávání a ostatní výdaje (jako jsou náklady na přijímání pracovníků, výdaje na pracovní oděvy a daně z mezd považované za náklady práce minus jakékoliv přijaté podpory).

Náklady práce jsou mimo jiné i významným faktorem konkurenční pozice mezi jednotlivými státy.

Výrazné rozdíly v průměrných měsíčních nákladech práce jsou nejen ve sledovaných členských zemích, ale i mezi jednotlivými odvětvími.

Tradičně nižší náklady práce jsou ve státech bývalého východního bloku (hlavně v Rumunsku a Bulharsku).

Asi nikoho nepřekvapí, že naopak nejvyšší náklady práce z těchto vybraných zemí EU jsou v Rakousku a Německu.

Průměrné měsíční náklady práce ve vybraných odvětvích v roce 2013 v EUR

	Podnikatelská sféra	Zpracovatelský průmysl	Stavebnictví	Velkoobchod a maloobchod; ...	Doprava a skladování
ČR	1 573	1 480	1 467	1 512	1 493
Maďarsko	1 364	1 336	1 080	1 220	1 250
Německo	4 356	4 867	3 510	3 662	3 526
Polsko	1 294	1 173	1 139	1 076	1 170
Rakousko	4 562	4 713	4 212	3 830	4 673
Rumunsko	879	745	704	772	918
Slovensko	1 263	1 255	1 210	1 118	1 127
Bulharsko	542	434	425	544	580
EU	3 526	3 525	3 132	3 027	3 318

Zdroj: Eurostat

DOTACE A INVESTIČNÍ POBÍDKY

Všechny evropské státy, včetně sledované množiny zemí, lákají zahraniční investory na nejrůznější pobídkové a dotační programy. Z důvodu zachování férového konkurenčního prostředí na jednotném trhu jsou tyto programy upravovány na centrální úrovni v Bruselu ve formě tzv. regionální podpory.

Jejím cílem je podpořit méně rozvinuté regiony v rámci Evropské unie, přispět k jejich rozvoji a to především díky podpoře investic a vytváření nových pracovních míst. Regionální podpora může být poskytnuta všem členským státům v maximální výši stanovených Evropskou komisí.

Aby mohla být regionální podpora (ve formě dotace či investiční pobídky) investorovi poskytnuta, musí být daná investice především slučitelná s vnitřním trhem, tzn.: musí jít

o investici, která má jasně vymezený cíl společného zájmu; investice musí mít potřebu státní intervence; investice musí být prokázána jako vhodná pro regionální podporu; motivační účinek podpory; podpora musí být omezena na minimum; nutnost zamezení negativním účinkům podpory; prokázání transparentnosti podpory.

Regionální podpora se nevztahuje na odvětví oceli, syntetických vláken, podporu letišť a energetiky. Speciální úprava podpory se dále vztahuje na odvětví rybolovu a akvakultury, zemědělství, nebo dopravu (tato odvětví mohou být částečně nebo zcela vyloučena z regionální podpory).

Podpora těchto odvětví je Evropskou unií upravována individuálně.

Přehled regionálních podpor ve vybraných členských státech pro celé období 2014-2020

Maximální intenzita regionální podpory pro regiony NUTS II				
	malé podniky	střední podniky	velké podniky	výjimky + regiony bez podpory
ČR	45 %	35 %	25 %	Praha bez podpory
Polsko	45-70 %	35-60 %	25-50 %	Varšava (2014-2017, max. 15 %) (2018-2020, max. 10 %)
Slovensko	45-55 %	35-45 %	25-35 %	Bratislava bez podpory
Rumunsko	55-70 %	45-60 %	35-50 %	Bukurešť a Ilfov 10-35 %
Maďarsko	45-70 %	35-60 %	25-50 %	Budapešť 20-35 %
Německo	30-50 %	20-30 %	10-20 %	
Rakousko	30 %	20 %	10 %	
Bulharsko	50-70 %	50-60 %	50 %	Yugozapaden 25-45 %

Zdroj: Evropská komise

DANĚ - ZÁKLADNÍ PŘEHLED

V daňové oblasti proběhla v EU harmonizace prakticky jen u nepřímých daní, které jsou upravovány evropskými směnicemi, které stanovují pravidla týkající se počtu a výše jednotlivých sazeb. Harmonizace je na vysokém stupni jak v oblasti selektivních nepřímých daní uvalených na vybrané komodity (tzv. spotřební daně), tak i u všeobecné nepřímé daně, která má v EU podobu daně z přidané hodnoty. Základní sazba DPH nesmí být dle evropských směrnic nižší než 15 % a členské státy mohou uplatňovat jednu či dvě snížené sazby, které však nesmí být nižší než 5 %. Směrnice však také povoluje po určité přechodné období využívat i nižší než 5% sazbu daně (tzv. super snížená sazba). Určitou další výjimku v podobě „mezisazby“ (parking rate) DPH ve výši 12 % využívá Rakousko (na víno z farem). Mezisazba zmírňuje přechod ze snížené sazby DPH na sazbu základní.

V oblasti daně z příjmu fyzických osob si jednotlivé státy EU samy určují, jaká bude její výsledná podoba, ať už se to týká počtu nebo výše sazeb, slevy na dani atd.

Stejně není tak daleko rozvinut systém unijní harmonizace v oblasti daně z příjmu právnických osob jako u DPH nebo spotřební daně. Členská spolupráce probíhá zejména u zamezení dvojího zdanění a i v boji proti daňovým únikům.

Systémy a vývoj sazeb a zdanitelných příjmů u daně z příjmu fyzických osob jsou v režii členských států EU. Proto spektrum konstrukce této daně je velmi široké. Od relativně jednoduchých systémů, kdy státy mají zavedené lineární (rovné) sazby daně nebo těchto sazeb v rámci klouzavě progresivních sazeb mají několik, až po rozdílné zdanění dle sociálního postavení atd.

Některé státy EU však k obecné či základní sazbě připočítávají různé přírážky či lokální sazby (Německo). V Německu mají navíc ještě 5,5% solidární přírážku. Proto maximální či celková sazba korporátní daně bývá vyšší než sazba základní (v případě Německa to činí kolem 30 %).

Pokud však hledáte nejnižší sazbu korporátní daně v celé EU, najdete ji v Bulharsku ve výši 10 %.

Přehled daňových sazeb (v %)

	Sazby daně z příjmu		Sazby DPH	
	fyzických osob	právnických osob	snížená sazba	základní sazba
ČR	15 / 22	19	10 / 15	21
Maďarsko	16	19	5 / 18	27
Německo	0 / 14-42 / 45	15	7	19
Polsko	18 / 32	19	5 / 8	23
Rakousko	0 / 36,5 / 43,2 / 50	25	10	20
Rumunsko	16	16	5 / 9	24
Slovensko	19 / 25	22	10	20
Bulharsko	10	10	9	20

Zdroj: EK (DG TAXUD), KPMG, Deloitte, EY, ministerstva financí; EK, VAT Rates Applied in the Member States of the EU

Průvodce podnikáním

Rubrika Průvodce podnikáním je součástí poradenského programu „Průvodce podnikáním v zahraničí“, který nabízí EU Office České spořitelny. V rámci programu poskytujeme zdarma našim klientům z řad malých a středních podniků informace, jak úspěšně expandovat do zahraničí a jaké je zde čeká podnikatelské prostředí. Více informací naleznete: www.csas.cz/eu. V březnovém Měsíčníku EU aktualit Vás blíže seznámíme s podnikatelským prostředím Malty.

MALTA

Základní údaje

Oficiální název	Maltská republika
Počet obyvatel	421 364 (2013)
Rozloha	317 km ²
Měna	euro (od roku 2008)
Úřední jazyk	maltsština, angličtina

Zdroj: Eurostat

Maltská republika je souostroví, které se nachází ve Středomoří mezi Sicílií, Tuniskem a Libyí. Malta se z geografického hlediska člení na šest ostrovů, z čehož obydlené jsou jen tři (Malta, Gozo a Comino).

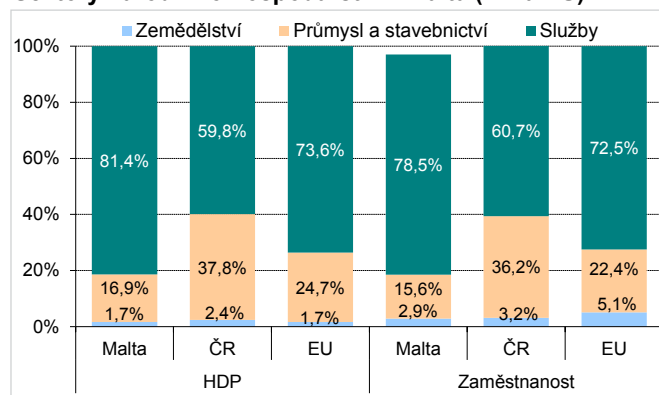
Státním zřízením je republika s jednokomorovým parlamentem, jehož poslanci jsou voleni na 5 let. Předsedou vlády je od roku 2013 sociální demokrat Joseph Muscat. Maltskou prezidentkou je od dubna 2014 Marie Lousie Coleiro Preca, taktéž ze sociální demokracie.

Struktura hospodářství a zahraniční obchod

Hlavními exportními partnery Malty jsou Německo (8,9 %), Singapur (7,1 %) a Libye (6,2 %). Největšími dovozci do nejmenšího státu EU jsou Itálie (24,6 %), Německo (5,6 %) a Spojené království (5,4 %).

Mezi hlavní exportní komodity se řadí stroje a zařízení, minerální paliva, ropa a ropné produkty a farmaceutika. Dováží se především minerální paliva, ropa a ropné produkty a části vesmírných a leteckých strojů.

Sektory národního hospodářství – Malta (ČR a EU)

Zdroj: Eurostat, data za rok 2013

Makroekonomický výhled

Maltská ekonomika, jež od roku 2009 nezažila recesi, pokračovala i v prvním pololetí roku 2014 v robustním růstu (vzhledem k EU), když HDP posílil o 3,2 %. Tato hodnota byla způsobena především silnou domácí poptávkou,

částečně díky investicím a veřejným výdajům. V prvním pololetí bylo možné mezi tahouny růstu přiřadit i čisté exporty, za celý rok 2014 však bude jejich příspěvek negativní ve výši 1,5 procentního bodu.

Celkově bude v roce 2015 podle bruselských expertů maltská ekonomika růst o 2,9 %. Následující rok bude tempo ekonomiky pouze kosmeticky zpomalovat, stále se však udrží těsně pod hranicí 3 %.

Hlavním tahounem by měla být stavba velké elektrárny v letech 2014-2015. Pozitivně se nahlíží také na absorpci peněz z fondů EU. Klesající úrokové sazby jsou příznivou podmínkou pro růst soukromých investic.

Deficit veřejných financí se oproti minulým rokům (až 4 % HDP) významně zlepšuje, v roce 2013 byl „pouze“ 2,7 % HDP. Celkové zadlužení Malty se dlouhodobě pohybovalo okolo 60 % HDP a svého vrcholu (71 % HDP) by mělo dosáhnout na přelomu let 2014 a 2015, načež by podle prognózy Evropské komise měl mírně klesat.

Základní makro ukazatele	2013	2014 ^e	2015 ^e	2016 ^e
Růst HDP (%)	2,5	3,0	2,9	2,7
Míra nezaměstnanosti (%)	6,4	6,1	6,1	6,2
Inflace (%)	1,0	0,7	1,5	2,0
Obchodní bilance (% HDP)	-13,7	-15,2	-15,5	-14,3
BÚ plat. bilance (% HDP)	3,1	2,5	2,5	3,9
Saldo veř. financí (% HDP)	-2,7	-2,5	-2,6	-2,0
Veřejný dluh (% HDP)	69,8	71,0	71,0	69,8

Zdroj: Evropská komise; ^e - odhad

Trh práce

Míra nezaměstnanosti se dlouhodobě drží okolo 6 % a dle Komise se na tom nebude nic měnit ani v budoucnu. Minimální mzda na Maltě pravidelně každý rok roste, v roce 2015 činí 720 eur, což je více než dvojnásobek minimální mzdy v ČR.

Základní ukazatele trhu práce		
Míra nezaměstnanosti (prosinec 2014)	5,8 %	
Produktivita práce k Ø EU (2013)	91,9 %	
Minimální měsíční mzda	720 EUR	
Ø měsíční náklady práce v odvětvích (2013)	Malta	ČR
Velkoobchod a maloobchod	1 693 €	1 512 €
Zpracovatelský průmysl	1 992 €	1 480 €
Stavebnictví	1 521 €	1 467 €
Ubytování, stravování a pohostinství	1 435 €	978 €

Zdroj: Eurostat

Měsíční náklady práce jsou na Maltě v průměru o čtvrtinu vyšší než v České republice. V sektoru „Ubytování, stravování a pohostinství“ je rozdíl dokonce poloviční.

Produktivita práce na zaměstnance v paritě kupní síly Malty je mírně pod průměrem EU a o více jak 20 procentních bodů nad úrovní ČR.

Základy pracovního práva

Pracovní smlouva musí být mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem sepsána do 8 dní od nástupu do práce a může být stanovena na dobu určitou, nebo neurčitou.

Pracovní doba je stanovena na 40 hodin týdně. Spolu s přesčasy nesmí pracovní doba přesáhnout 48 hodin týdně. K překročení tohoto limitu je nutný týden předem daný písemný souhlas zaměstnance. Počet dnů placené dovolené není striktně určen. Zaměstnanci mají obvykle nárok na 5 týdnů ročně.

Základy obchodního práva

K založení obdoby s.r.o. je zapotřebí 11 kroků a pouze za administrativu zaplatíte necelých 2 000 eur. Společnost mohou založit alespoň dva společníci a 20 % základního kapitálu musí být splaceno ke dni založení.

Pro založení akciové společnosti je potřeba 2 akcionářů a základní kapitál musí být z 25 % splacen ke dni založení.

Právní forma	Minimální kapitál
Společnost s ručením omezeným - Private limited company	1 165 EUR (cca 32 000 CZK)
Akciová společnost - Public limited company	46 587,47 EUR (cca 1,25 mil CZK)
Evropská společnost – SE	120 000 EUR

Zdroj: Ministerstvo hospodářství, investic a podnikání Malty

Hlavní daně a vedlejší náklady práce

Základní sazba korporátní daně na Maltě činí 35 %. Daň z příjmu fyzických osob má 5 pásem pro rezidenty a nejvyšší 35% pásmo je pro příjmy vyšší než 60 000 eur.

Pro nerezidenty existují 4 pásma – nejnižší 0% do 700 eur, nejvyšší 35% nad 7 800 eur.

Základní sazba DPH je na Maltě ve výši 18 %. Snížená 7% sazba se aplikuje na hotely a super-snížená 5% se uplatňuje na knihy (i elektronické), zdravotnictví, noviny atd. a nulová sazba na potraviny a farmaceutika.

Systém sociálního a zdravotního pojištění je na Maltě poměrně odlišný od ostatních evropských zemí.

Zaměstnavatel odvádí příspěvek ve výši 10 % týdenní mzdy zaměstnance, přičemž každý rok se minimální a maximální hodnota příspěvku mění. Za rok 2014 bylo týdenní maximum 41,21 eur.

Daň/odvod	Sazba
korporátní daň	35 %
daň z příjmu jednotlivců	0 % / 15 % / 25 % / 29 % / 35 %
sociální zabezpečení (zaměstnanec)	10 % max. 41,21 eur / týden
sociální zabezpečení (zaměstnavatel)	10 % max. 41,21 eur / týden
DPH	0 % / 5 % / 7 % / 18 %

Zdroj: Ministerstvo financí Malty

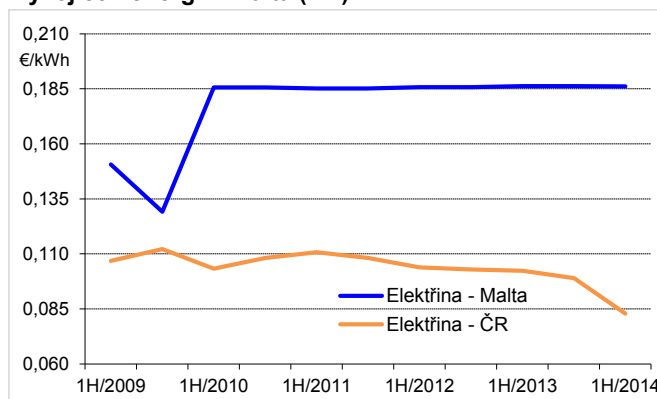
Energetika

Ceny elektřiny na Maltě jsou významně regulovány místní autoritou a od roku 2010 jsou největší výkyvy v řádech setin procent. Cena elektřiny byla v polovině roku 2014 18,6 eurocentů za kWh.

Malta spoléhá z 99,5 % na ropu, kterou dováží v tankerech. Zbýlých 0,5 % elektřiny vytváří z obnovitelných zdrojů energie. Malta je zároveň nejvíce závislá ekonomika v EU na dovozu energie a energetických surovin, v roce 2012 dokonce importovala více, než spotřebovala.

Do roku 2020 musí mít Malta 10% podíl obnovitelných zdrojů na celkové produkci elektřiny, čili se dá očekávat významný rozvoj v tomto odvětví. Také se plánuje (a rozpočet EU 2014-2020 na to vyčlenil 63 milionů eur) plynovod mezi Sicílií a Maltou, zatím je však pouze ve fázi plánování.

Vývoj cen energií - Malta (ČR)

Zdroj: Eurostat, tarify pro velkooběratele bez DPH

Investiční pobídky

Zodpovědnost za zahraniční investice v zemi má agentura Malta Enterprise. Pobídky spadají pod tyto kategorie: Investiční podpora; Věda, výzkum a inovace; Přístup k financím; Rozvoj MSP; Zaměstnanost a další vzdělávání; Podpora podnikání. Investiční pobídky jsou primárně cíleny na podniky, které mají vysokou přidanou hodnotu a rovněž vysoký potenciál v oblasti zaměstnanosti.

V současné době, kdy se Evropa vypořádává s hrozbami jako jsou terorismus či stále neutichající situace na rusko-ukrajinské hranici, je téma bezpečnosti Evropské unie více než aktuální a nelze jej opomíjet. Jak je otázka bezpečnosti EU řešena a jakými prostředky unie v této oblasti disponuje? V březnovém vydání Měsíčníku se v rámci rubriky Seznamka blíže podíváme na Společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, která je jednou ze součástí okruhu 4. Globální Evropa.

SPOLEČNÁ ZAHRA NIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA

Ačkoliv se evropská integrace dlouhá desetiletí odehrávala především v ekonomické rovině, zahraničně-politická a bezpečnostní dimenze v ní byly přítomny již od počátku.

Za **první konkrétní krok** ke koordinaci zahraniční politiky je označováno zřízení Evropské politické spolupráce (EPS) v roce 1970. Snahou bylo sjednocení postojů a stanovisek zahraniční politiky v rámci zemí Evropských společenství - ES (nyní EU). Jednalo se však o pouhé konzultace a výsledkem tedy nemohla být žádná společná akce či stanovisko. Spolupráce navíc stála mimo institucionální rámec ES - Komise byla požádána o stanovisko, pokud se probírané téma dotýkalo záležitostí ES.

Užší vazbu mezi EPS a ES sice v roce 1986 přinesl Jednotný evropský akt, avšak **průlomovým** byl až rok **1993** (přijetí Maastrichtské smlouvy), kdy byla založena Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP) jako jeden ze tří pilířů Evropské unie.

Lisabonskou smlouvou z roku 2009 bylo pilířové uspořádání zrušeno a SZBP byla do velké míry integrována mezi **vnější činnosti EU**. SZBP je však politikou specifickou jak svými pravidly, postupy, tak rovněž financováním. Je totiž financována jak z rozpočtu EU, tak mimorozpočtově. Z rozpočtu jsou financovány administrativní výdaje, mimorozpočtově pak výdaje operativní, které souvisí s obranou či vojenstvím. O mimorozpočtovém financování rozhoduje Rada. Typickým příkladem jsou **vojenské mise**.

Zde je nutno uvést, že vojenské mise probíhají v rámci **Společné bezpečnostní a obranné politiky – SBOP** (do vstupu Lisabonské smlouvy v platnost se jednalo o Evropskou bezpečnostní a obrannou politiku – EBOP). Její založení je datováno do roku 1999 za účelem spolupráce v oblasti vojenství a zvládání krizí. Jedná se tedy o **součást SZBP**, resp. Její prohloubení či nástroj vzhledem k tomu, že SBOP je zaměřena převážně na vojenské aspekty.

Co se **nástrojů SZBP** týká, EU zde nemůže přijímat žádná legislativní opatření. Každé rozhodnutí je vztaženo ke konkrétní situaci a nemá tedy obecnou platnost. Ačkoliv jsou rozhodnutí pro členské státy EU **závazná**, neexistují sankce za porušení. Je tedy na každé zemi, zda zůstane spolehlivým partnerem. Přijetím Lisabonské smlouvy došlo také ke změně **typů aktů** přijímaných v oblasti SZBP. Evropská rada a Rada EU rozhodují o:

- strategických zájmech a cílech Unie;
- činnostech Unie;
- postojích Unie;
- způsobech realizace činností a postojů Unie.

Podíváme-li se na **institucionální zabezpečení SZBP**, klíčovou roli zde hraje **Vysoká představitelka Unie pro**

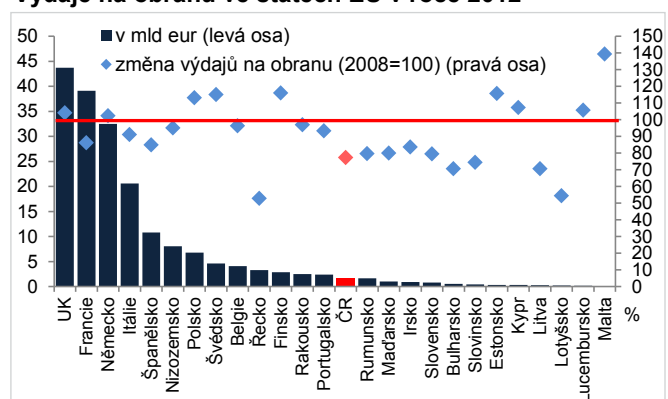
zahraniční věci a bezpečnostní politiku, kterou se v roce 2014 stala **Federica Mogherini** (funkce se ujala po Catherine Margaret Ashton). Federicu Mogherini můžeme označit za evropskou „**ministryni zahraničních věcí**“, která provádí zahraniční politiku EU a zastupuje ji ve třetích zemích a v mezinárodních organizacích. Dle smluv její **jedinečné postavení** tkví v tom, že jako Vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku zastupuje členské státy a zároveň také Komisi, jelikož je jedním z místopředsedů. Vysoké představitelce asistuje při plnění povinností **Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ)**, která svou činnost zahájila 1. ledna 2011. Primárním úkolem ESVČ je sjednotit zahraniční politiku EU a posílit tak její pozici na mezinárodní úrovni.

A jak tedy **zajišťování bezpečnosti** a stability EU v praxi probíhá? Nejviditelnější jsou již výše zmíněné **zahraniční mise SBOP**, prostřednictvím kterých se EU angažuje zejména v sousedících regionech či regionech majících historické vazby na evropské země, přičemž tyto mise mohou být **vojenské** či **civilní**. **První mise** (Policejní mise EU v Bosně a Hercegovině) pod hlavičkou SBOP byla zahájena 1. ledna 2003 a od této doby jich bylo realizováno **přes 30**. Z geografického hlediska jsou mise soustředěny na Západní Balkán, post-sovětský prostor, Blízký východ a rovněž také na subsaharskou Afriku (http://www.eeas.europa.eu/csdp/missions-and-operations/index_en.htm).

Na druhou stranu však připomeňme, kolik jednotlivé státy EU vynakládají **prostředků na obranu** (viz graf). Pouze 9 členských států své výdaje na obranu od roku 2008 zvýšilo. Ve zbytku členských zemí můžeme pozorovat **postupné snižování** těchto výdajů. Nejviditelnější je snížení u Řecka a Lotyšska (obě země okolo 50 %). **ČR** v roce 2012 dosahovala 77 % oproti roku 2008 (v roce 2014 pak jen 71 %).

Otázkou však zůstává, zda touto cestou snižování půjdou státy EU i nadále.

Výdaje na obranu ve státech EU v roce 2012

Zdroj: EDA - National Defence Data 2012

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 28 členských zemí Evropské unie, které zahrnují statistická data ekonomické výkonnosti (růst HDP, HDP per capita k průměru EU v PPS), fiskální stability (saldá veřejných rozpočtů k HDP a veřejného dluhu k HDP), cenové hladiny k průměru EU a saldo běžného účtu k HDP. Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele za celou EU. Zdrojem dat je Eurostat a Evropská komise.

Klíčové ekonomické ukazatele

v %	Růst HDP				HDP v PPS per capita k ø EU				Cenová hladina k ø EU			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Belgie	2,5	1,6	0,1	0,3	120,1	119,6	119,6	119,0	110,2	109,6	108,6	109,3
Německo	4,1	3,6	0,4	0,1	119,1	122,3	122,8	124,0	103,5	102,0	101,1	101,5
Estonsko	2,5	8,3	4,7	1,6	63,8	69,0	71,2	72,0	74,8	75,9	76,9	79,9
Irsko	-0,3	2,8	-0,3	0,2	127,9	128,1	128,3	126,0	118,1	118,7	117,0	118,1
Řecko	-5,4	-8,9	-6,6	-3,9	88,5	80,9	76,3	75,0	94,5	94,5	92,1	89,5
Španělsko	0,0	-0,6	-2,1	-1,2	99,0	96,0	95,0	95,0	96,6	96,9	95,0	94,8
Francie	2,0	2,1	0,3	0,3	108,8	108,8	108,4	108,0	110,1	109,7	108,1	109,1
Itálie	1,7	0,6	-2,3	-1,9	102,5	101,3	100,2	98,0	101,2	102,9	102,5	103,2
Kypr	1,4	0,3	-2,4	-5,4	96,6	93,4	91,3	86,0	88,7	88,7	87,4	86,2
Lotyšsko	-2,9	5,0	4,8	4,2	55,1	59,7	64,1	67,0	70,0	71,2	71,6	71,2
Litva	1,6	6,1	3,8	3,3	61,7	67,2	71,3	74,0	63,6	64,5	63,9	64,6
Lucembursko	5,1	2,6	-0,2	2,0	261,7	265,2	262,6	264,0	122,3	123,3	122,1	123,2
Malta	3,5	2,2	2,5	2,5	86,8	85,9	85,7	87,0	77,4	78,4	77,8	79,5
Nizozemsko	1,1	1,7	-1,6	-0,7	129,6	129,0	127,3	127,0	107,8	108,3	107,6	110,1
Rakousko	1,9	3,1	0,9	0,2	126,3	128,5	129,6	129,0	105,1	105,7	105,5	106,9
Portugalsko	1,9	-1,8	-3,3	-1,4	80,1	76,8	75,8	75,0	87,4	87,8	85,9	86,0
Slovinsko	1,2	0,6	-2,6	-1,0	84,2	84,2	83,6	83,0	86,1	84,9	83,0	83,3
Slovensko	4,8	2,7	1,6	1,4	74,1	75,2	75,9	76,0	70,3	70,7	70,4	70,6
Finsko	3,0	2,6	-1,5	-1,2	114,0	115,5	115,0	112,0	121,7	122,2	121,7	123,5
Bulharsko	0,7	2,0	0,5	1,1	44,1	46,4	47,4	47,0	50,0	48,8	48,3	48,4
ČR	2,3	2,0	-0,8	-0,7	80,5	80,9	80,8	80,0	74,6	75,5	72,2	70,6
Dánsko	1,6	1,2	-0,7	-0,5	127,6	125,1	125,6	125,0	140,4	142,6	140,6	139,6
Chorvatsko	-1,7	-0,3	-2,2	-0,9	59,0	61,0	61,2	61,0	75,2	73,0	70,0	68,5
Maďarsko	0,8	1,8	-1,5	1,5	65,9	67,0	66,5	67,0	63,0	61,5	60,3	59,7
Polsko	3,7	4,8	1,8	1,7	62,8	64,9	66,8	68,0	60,4	58,6	56,7	56,5
Rumunsko	-0,8	1,1	0,6	3,4	50,5	51,1	52,8	54,0	57,4	58,8	55,4	57,5
Švédsko	6,0	2,7	-0,3	1,3	123,3	124,9	125,9	127,0	119,7	125,7	128,7	129,8
UK	1,9	1,6	0,7	1,7	107,6	104,9	104,7	106,0	107,8	108,6	116,5	113,5
EU	2,1	1,7	-0,4	0,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

v %	Saldo veř.rozpočtů k HDP				Veřejný dluh k HDP				Saldo běžného účtu k HDP			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Belgie	-4,0	-3,9	-4,1	-2,9	99,6	102,1	104,0	104,5	1,9	0,3	0,6	-1,5
Německo	-4,1	-0,9	0,1	0,1	80,3	77,6	79,0	76,9	6,4	6,2	7,2	6,9
Estonsko	0,2	1,0	-0,3	-0,5	6,5	6,0	9,7	10,1	2,8	1,4	-2,4	-0,4
Irsko	-32,4	-12,6	-8,0	-5,7	87,4	111,1	121,7	123,3	1,1	0,1	0,9	3,8
Řecko	-11,1	-10,1	-8,6	-12,2	146,0	171,3	156,9	174,9	-10,1	-10,4	-4,4	-2,3
Španělsko	-9,4	-9,4	-10,3	-6,8	60,1	69,2	84,4	92,1	-4,5	-3,3	-0,4	1,5
Francie	-6,8	-5,1	-4,9	-4,1	81,5	85,0	89,2	92,2	-1,3	-2,2	-2,5	-2,0
Itálie	-4,2	-3,5	-3,0	-2,8	115,3	116,4	122,2	127,9	-3,4	-3,1	-0,5	0,9
Kypr	-4,8	-5,8	-5,8	-4,9	56,5	66,0	79,5	102,2	-9,8	-3,0	-5,5	-1,3
Lotyšsko	-8,2	-3,4	-0,8	-0,9	46,8	42,7	40,9	38,2	3,0	-3,1	-3,5	-2,2
Litva	-6,9	-9,0	-3,2	-2,6	36,3	37,3	39,9	39,0	0,1	-4,5	-1,7	0,6
Lucembursko	-0,6	0,3	0,1	0,6	19,6	18,5	21,4	23,6	7,7	6,5	5,7	5,2
Malta	-3,3	-2,6	-3,7	-2,7	67,6	69,8	67,5	69,5	-6,0	-1,8	0,8	0,9
Nizozemsko	-5,0	-4,3	-4,0	-2,3	59,0	61,3	66,5	68,6	7,4	7,1	8,8	8,5
Rakousko	-4,5	-2,6	-2,3	-1,5	82,4	82,1	81,7	81,2	3,4	2,1	2,6	2,3
Portugalsko	-11,2	-7,4	-5,5	-4,9	96,2	111,1	124,8	128,0	-10,6	-5,6	-2,6	-0,3
Slovinsko	-5,7	-6,2	-3,7	-14,6	37,9	46,2	53,4	70,4	-0,1	0,9	3,0	4,8
Slovensko	-7,5	-4,1	-4,2	-2,6	41,1	43,5	52,1	54,6	-3,7	-3,8	0,3	0,8
Finsko	-2,6	-1,0	-2,1	-2,4	47,1	48,5	53,0	56,0	1,5	-1,5	-1,9	-2,0
Bulharsko	-3,2	-2,0	-0,5	-1,2	15,9	15,7	18,0	18,3	-1,3	1,1	-0,7	2,2
ČR	-4,4	-2,9	-4,0	-1,3	38,2	41,0	45,5	45,7	-5,2	-4,6	-2,2	-2,2
Dánsko	-2,7	-2,1	-3,7	-1,1	42,9	46,4	45,6	45,1	5,7	5,7	5,6	7,2
Chorvatsko	-6,0	-7,7	-5,6	-5,2	52,8	59,9	64,4	75,7	-0,8	-0,6	0,1	0,4
Maďarsko	-4,5	-5,5	-2,3	-2,4	80,9	81,0	78,5	77,3	0,3	0,8	1,7	4,2
Polsko	-7,6	-4,9	-3,7	-4,0	53,6	54,8	54,4	55,7	-4,9	-5,0	-3,8	-1,5
Rumunsko	-6,6	-5,5	-3,0	-2,2	29,9	34,2	37,3	38,0	-4,8	-4,7	-4,7	-1,2
Švédsko	0,0	-0,1	-0,9	-1,4	36,7	36,1	36,4	38,6	6,5	5,9	6,3	6,8
UK	-9,6	-7,6	-8,3	-5,8	76,4	81,9	85,8	87,2	-2,6	-1,7	-3,7	-4,5
EU	-6,4	-4,5	-4,2	-3,2	78,4	81,3	84,9	87,1	0,0	0,2	0,9	1,4

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise a z www.thenounproject.com
Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

